

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Lvdovici De Ponte, Societatis Iesv, Meditationvm De Praecipvis Fidei Nostrae Mysteriis

Vitae Ac Passionis D. N. Iesv Christi; B.V. Mariae, & aliquorum Sanctorum

Qvae Complectitvr Mysteria Diuinitatis, Trinitatis, & perfectionum Dei: ac
de beneficiis eius in homines, naturalibus & supernaturalibus

Puente, Luis de la

Coloniae, Anno M.DC.XII.

Med. 28. De beneficio conseruationis, & rerum omnium, à Deo
dependentiu[m], tum in suo esse, tum in operando.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-38214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-38214)

qui in eo die sanctificando occupantur. O Deus liberalissime, gratias tibi propterea quod tempus certum constitueris, in quo pro beneficiis acceptis te laudarem, & sic dignum me redderem, qui alia recentia acciperem. Libera me Domine ab ingratitude, quæ iustarum virtutum ventis, virtutes consumit, & tuarum misericordiarum fontem exsiccat. *Convertere anima mea in requiem tuam, quia Dominus benefecit tibi!* sit requies tua illum laudare toto tempore huius vitæ, ut tandem peruenias ad æternam requiem in futura. Amen.

August. in Soli. c. 18.

S. Bern. cõt. vitium Ingratitudinis.

g Ps. 114. 7.

MEDITATIO XXVIII.

DE BENEFICIO CONSERVATIONIS mundi, & quod res omnes à DEO dependeant in Esse, & in Operari.

PUNCTVM I.

CONSIDERANDVM in primò, quòd omnes res, quas Dominus noster creavit in exordio mundi, & sex primis diebus, ut prædictum est, & reliquæ

I.
S. Thom. 1. p. q. 104. a. 1

omnes

omnes quæ per eas sunt multiplicatæ ab eo tempore dependeant in conseruatione sui. Esse ab ipso met Deo. nam CONSERVATIO nihil est aliud, quàm quædam continuatio operationis; qua Deus facit rem aliquã: quare sicut res omnes fecit tribus digitis manus suæ, bonitate scilicet, Sapientia, & Omnipotentia, ut supra est dictum: ita eisdem sustentat eas & conseruat: quod significauit Isaias dicens, *conseruata sunt & nunc creata sunt. & non ex tunc:* & Apost. fatetur *b Deum portare omnia verbo virtutis sue.* Quid ergo admirabilius aut gloriosius esse potest, quàm totius huius vniuersitatis machinam, videre re ipsa pendere à voluntate & potentia Dei, multò magis quàm ipsa lux aeris illuminati dependeat à Sole. Scut enim occidente Sole, lux hæc omninò definit esse, ita eo momento, quo Deus vellet subtrahere suum concursum, vniuersa hæc machina dissolueretur in nihilum. quod ipse potest vel in vno momento facere. Ex quo varios concipiam affectus ad vitam & perfectionem meam stabilendam, nunc scilicet affectus fiducia in eum Deum, qui tantum possit, & è cuius nutu omnia dependeant; concipiendo ac superando timores omnes creaturarum hac Omnipotentia Creatoris. sicut strenuus ille Machabæus, qui dixit: *c nos autem in Omnipotentis Domino, qui potest & venientes aduersum nos, & vniuersum mundum vno nutu delere, confidimus.*

Medit. 16.

a Isai 48. 6.

b Hebr. 1. 3.

c Mac. 8. 18

ALIOS

II.

d Jer. 10. 24

ALIOS etiam concipiam affectus magni timoris de iustitia Dei, quæ tantæ omnipotentia est coniuncta; supplicans Deo, ut illam dignetur moderari sua misericordia; dicamque cum Ieremia *d corripe me Domine verum tamen in iudicio: & non in furore tuo, ne forte ad nihilum redigas me, iuxta merita mea.* Sed multò adhuc magis timebo eum Dominum offendere, à quo actus & re ipsa totum meum esse, & quidquid ego habeo, dependet; sicut timerem eum hominè offendere, qui tribus suis digitis me teneret suspensum ex altissima aliqua turri, in cuius voluntate omninò esset positus, ex manu sua me dimittere præcipitem.

III.

INTERDVM etiam concipiam affectus humilitatis profundissimæ, demissè agnoscentis intimam hanc mei esse à Deo dependentiam, in omnibus, quæ ad eius conseruationem sunt necessaria: coniungam nihilominus humilitati affectus charitatis; nam aspiciens, quod hoc meum Esse non possit sine Deo conseruari, debeo me submittere, & pro nihilo in eius conspectu reputare: attendens verò quod in dem Deus me conseruet, diligere debeo tantum meum benefactorem. & hac ratione humilitas acuit charitatem; & ipsa cognitio mei nihili, magnum gignit amorem erga eum, qui me ex illo nihilo eductum conseruat semper in eo Esse, quod mihi dedit.

PUNCTVM II.

DEINDE considerāda est supremi huius beneficij CONSERVATIONIS pręstantia, ob innumera illius bona, quę mihi ipsi applicabo, & quisque potest sibi ipsi.

NA M *primū* res omnes quas Deus in exordio mundi, & sex primis eius diebus creauit, & quę virtute earum per tot millia annorum fuerunt multiplicatę, & quę nunc sunt in hoc mundo, quę sunt quasi infinitę, omnes inquam illę aliquo modo spectant ad hoc beneficium; quibusdam earum adiuuātibus, vt ego generater; alijs, vt conseruer in esse quod habeo; quibus ipse Deus vtitur in hęc finē. Cęli enim cū omnibus suis motibus, Angeli, qui illos mouent, cum innumeris influentijs, quas distribuunt per totum Vniuersum, ad res inferiores conseruandas, sunt beneficium meum necessariū, vt ego conseruer. Elementa & viuencia omnia, quę in eis versantur, & multitudo auium, ouiu, vel piscium, quę toto hoc tempore pręcesserunt, & successione sua effecerunt, vt produceretur hęc avis, hic agnus, aut piscis, quib. ego nūc vescor: beneficia sūt mea, quia sine eis non fruerer ego his, quibus nūc fruor. Et idem est de plantis, ex quibus processit hoc pomum, hic botrus aut vinum, quo nūc nutrior. Et, si vtor vasculo aliquo aut poculo aureo, aut argenteo, cogitabo in eo includi innumera beneficia, propter innume-

I.

ra quæ Deus fecit, & conseruat ad hoc vsque momentũ, quo ego tali poculo aut vasculo vtor; influentias videlicet cęlestes, quæ aurum illud vel argentũ producerunt; terrã, quæ in suis visceribus illa concepit; aquam vel pluuiam, vel glaciem, quæ ad id iuuat; homines, qui in quærendis & inueniendis fodinis laborarunt, & in eruendis eius venis, in purificanda materia, & in ipso poculo elaborando & formando; instrumenta item ferrea & lignea, quibus illi homines fuerunt vsi, & quid quid fecit Deus, vt ferrum illud aut lignum crearet, donec fierent instrumenta ad hoc opus apta, & alia innumera, quæ concurrerunt, vt ex remotis regionibus in meam potestatem poculum illud perueniret; omnia inquam sunt beneficia Dei, quæ in re adeo exigua continentur, qua ego nunc vtor. Similem discursum licet facere de bolo panis, quo nunc vescor; de veste lanea, qua nunc vtor; de calamo, de carta in qua seribo, & sic de reliquis: quia vnaquæque res, etsi in se est tantum vna, includit tamen modo prædicto alias plurimas; ac propterea pro singulis meritis agenda mihi essent infinitæ gratiæ huic tanto benefactori.

O D E V S infinite, benefactor immense, dator & conseruator omnium bonorum; quas gratias tibi reddam etiam pro minimo bonorum, quod mihi largiris, si quidem in eo adeo innumera multitudo beneficiorum includitur! si tanta creaturarum

mul.

multitudo tecum conuenit, qui communis es omnium Creator, ad me conseruandum; cur ego non me coniungam illis omnibus, ad te glorificandum! ô si ego & illę omnes conuerteremur in linguas, ad te laudandum & benedicendum, propter bonum quod per earum singulas mihi largiris; vt sic partem aliquam redderem plurimorum, quę tibi propter illas debeo.

DEINDE in eodem beneficio perpendam infinitam charitatem Dei, quę in eo elucet; quod cum sua omnipotentia annihilare posset quamcunque ex rebus creatis; nunquam tamen teste S. Thoma, aliquam redegerit in nihilum aut omninò destruxerit: sed quādoque vnā destruit, aliam producit, & quādoque vnā corrumpitur, alia generatur. Et quamuis tempore Noe hominum multitudo peruenerit, vt Deus dixerit, a *pœnitentia* fecisse eos, noluit tamen ad nihilum eos redigere, sicut nec ipsos dæmones, nec alios magnos peccatores. nam potius (vt ait Sapiēs) multis conseruat vitam, & b *disimulat peccata eorum*, expectans vt conuertantur ad *pœnitentiam*, idque solū, quod velit illis hoc bonum conferre. nam alioquin mox perirent: quia (ait idem Sap.) *quomodo posset aliquid permanere, nisi tu voluisses, aut, quod à te vocatum non esset, conseruaretur.*

TERTIÒ perpédenda sunt innumera beneficia occulta, quę in hac cōseruatione continentur. nā me inscio, auertit Deus innumeras res,

II.

i. p. q. 107.
a. 4.

a Gen. 6. 7.

b Sap. 11.
24. 26.

S. Chryf. l. i.
de provid.

quæ illam impedirent; & præseruat etiamnum ab innumeris periculis ignis, aquæ, corrupti aeris, ferarum, latronum, morborum, & aliis occasionibus mortis. Et quoniam nullum malum aliquis hominum patitur, quod nõ possit alius æquè pati, ex pluribus incõmodis, quibus video alios homines affici, coniciam à quot incommodis Deus me liberet. Et quamuis tot sint adeoq; magna hæc beneficia, vult tamen eadem esse nobis occulta, vt agnoscamus, eum non ob iactantiam nobis benefacere, aut ex desiderio humanæ laudis, sed purè & merè propter suam bonitatem & misericordiam. non tamè propterea negligam ego, ipsũ propter illa laudare, quamuis non constet mihi, quot illa sint. O supreme hominũ benefactor, quantas possum tibi gratias ago; quia spiritu paterno innumera nobis confers beneficia, manifesta & occulta: manifesta quidè, vt nos prouoces ad ea æstimanda, & gratias agendas propter bonum, quod ex eis nobis provenit; secreta verò, vt nos doceas occultare bona, quæ obsequii tui causa præstamus, vt nõ queramus vanam laudem: vt risque autem nos allicis ad te amandum tanquam parentem, qui omnia circumspicis in commodum tuorum filiorum: concede mihi, Domine, vt tibi seruiam tanquam filius, mea seruitia eodem spiritu exhibens, quo tu mihi innumera confers beneficia.

Amen.

*De hac re
plura Med.
32. punct. 4.*

PUNCTVM. III.

TERTIO considerandum, quod omnes res create pendeant à Deo Domino nostro, non solum in suo esse, sed etiam in suis actionibus, ita ut ipse Deus eas adiuuet in quacumque actione, quam etiam conseruat toto tempore, quo illa durat. quod si Deus suum concursum subtraheret, nihil prorsus efficere possent, nec vti suis viribus, aut facultatibus. Vnde & quod facere incipiunt Deo adiuuante, eiusdem etiam auxilio perficiunt; quo cessante, actio quoque ipsa cessaret.

*S. Tho. 1. p.
q. 105. a. 2.*

I.

CIRCA quod perpendenda est infinita Dei Omnipotentia, in assistendo per hunc suum concursum & auxilium tot actionibus creaturarum huius vniuersi, Cælorum, elementorū; hominum, & Angelorum; ita ut nulli eorum desit, nec defatigetur, aut tædio afficiatur, nec plus occupetur, omnibus assistendo, quam si assisteret vni soli. Laudabo itaq; & glorificabo ipsum Deum ob talem eius omnipotentiam, gaudens in meipso de illa, & inuitans omnes creaturas ad ipsum laudandum, ob concursum & auxilium, quod ab eo habent ad omnia, quæ faciunt.

II.

SED hoc totum mihi ipsi applicando, perpēdam innumera beneficia, quæ in hoc Dei concursu continentur, quibus ego quotidie fruor, omnibus horis & momentis: nam Deus actu concurrat cum meis oculis, quandocumque vi-

dent; cū ipsis coloribus, vt species tuas ad eos mittant, quibus videre possint: concurrit cum meis auribus, vt audiant, & cum ipsis rebus, a quibus procedit sonus, musica, aut verba quæ sum auditurus; concurrit cum ore meo & gustatu ad comedendum & gustandum, & cum ipsis cibis, vt suum mihi saporem impertiant; & dum ego dormio, adiuuat, vt sumptus cibus concoquatur & incorporetur, & vt respirem; cum meo etiam intellectu & voluntate concurrit ad omnes eorum actiones: & vniuersim concurrit cum illis omnibus, qui in reliqua me adiuuant. nam vt ait Isaias a omnia opera nostra operatus est nobis; & ipse Christus Dominus dixit, b Pater meus vsque modo operatur, & ego operor. O Trinitas beatissima, quæ cum rebus omnibus ad earum actiones operaris, gratias tibi pro innumeris beneficiis, quæ singulis earum in ea cooperatione cōfers. Fac Domine semper in me quod tibi placet, vt concursus tuus cedat semper in meum commodum, & in tuam gloriam in æternum. Amen.

a Isa. 26. 12
b Ioan. 5. 17

III.

PERPENDENDA præterea est lex infallibilis & immutabilis, qua Deus statuit cum suis creaturis concurrere, nā cū ipse sit liber, & concurrat spontē, quia ita vult; adeo est tamē certū, illum non defuturū, atq; si aliud facere non posset; nisi miraculo aliquando concursū huiusmodi subtrahat, ad gratiæ & gloriæ suæ manifestationem, & in bonū suorum Electorū, sicut fecit in fornace Babylonica, ne tres

p. 9. 105.
a. 60

pue.

pueros c tangeret omninò ignis : nec contrista- c Dan. 3. 50
 ret, nec quicquam molestia inferret, & in simi-
 libus aliis miraculis. Estque tanta supremi
 huius Creatoris bonitas, & fidelitas, vt quan-
 do homo peccare decreuit, & iniuriã aliquam
 ipsi inferre, non tamen suũ hunc concursum
 subtrahat; sed potiùs, vt eius libertatem con-
 seruet; nec hanc cum eo concurrendi legem,
 quã sibi ipse posuit, violet, sed ad illam quoq;
 actionem, in qua est peccatum, suum præbeat
 concursum, toto tempore, quo illa durat. O
 bonitas immensa! ô infinita supremi nostri
 Creatoris profusio! quę bonitas hac maior es-
 se potest, vt re ipsa, & actu bene faciat ei, qui
 actu & re ipsa abutatur eodẽ bono, vt iniuria
 afficiat ipsũ benefactorẽ! ô dilecte mi, ne per-
 mittas abuti me tua omnipotẽtia, ad faciẽdũ qd
 tibi displicet; ne finas me abuti creaturis tuis,
 cũ quibus tu ipse concurras, vt me oblectent;
 & mecum, vt ab eis delectationem accipiam. d Act. 17. 28
 Et quandoquidem d *in te sum, moueor & uiuo,*
 omnes meę actiones tibi sint dicatę, in qui-
 bus solam tuam gloriam quęram in æternũ.
 HINC tandem eosdẽ deducã affectus, quos
 IV.
 in primo puncto, præcipuẽ humilitatis, per-
 pendens, me nullas habere vires, ad aliquid Med. 1. p. 2.
 per me ipsum, absq; Dei concursu faciendum.
 & quamuis Deus me conseruaret in meo Esse,
 si tamen ad agendum non concurreret me-
 cum, essem tanquam truncus & res prorsus
 inuutilis; id enim est quod dixit Apostol. e Non e 2. Cor. 3. 5
sumus sufficientes cogitare aliquid à nobis, quasi

f Ioh. 15. 5

g Isa. 10. 13.

h 1. Pet. 5. 6.

i Phil. 1. 6. &
2. 13.

ex nobis, sed tota nostra sufficientia ex Deo est, a cuius voluntate sine detrimento tamen nostre libertatis, dependemus in omnibus actionibus, ita ut sine eo nihil prorsus facere possimus, nec propterea de aliqua re gloriari quasi nostra esset propria, & non ab ipsius manu acceptas, sicut non potest gloriari securis contra eum, qui secat in ea, ne serra exaltari contra eum, a quo trahitur, ut sibi soli secandi actionem tribuat, & non artifici. Quare h humiliare, anima mea, usque ad abyssum huius nihili sub potenti manu Dei, ut te exaltet in tempore visitationis generalis, cum venerit ad rationem exigendam operum tuorum, quæ ipso tecum concurrente feceris. O Iudex supreme, qui te ad eò nunc liberalem præbes, ad concurrendum cum omnibus hominibus, in omnibus actionibus, quas libera sua voluntate efficere volunt: i incipias quæso per gratiam tuam in me omnia opera, quæ fecero, & perfice, quæ incepero, ut in die Iudicii, CHRISTI LES sine pudore compaream coram te, dignusque sim qui tecum exalter in regno tuæ gloriæ. Amen.

(:.)

MEDITATIONES DE
PROVIDENTIA DEI.

VAMVIS in precedentibus *S. Thom. 2.*
Meditationibus multa sint *p. q. 22.*
dicta, quae diuinam providen-
tiam concernunt, quatenus
illa in omnibus operibus elu-
cet, quae procedunt à bonita-
te, charitate, misericordia,

Sapientia, & omnipotentia Dei: & in creatione
mundi; nunc tamen magis in particulari de ijs a-
genus, quae ipsius diuina prouidentia sunt propria,
circa gubernationem suarum creaturarum, &
nominatim hominū; de qua re instituemus ali-
quot Meditationes, in quibus merito se exerce-
bunt omnes, qui desiderāt assequi perfectionem;
& quicumque alijs, qui vitam hanc cupiunt tran-
sire cum aliquo profectu & consolatione tam
animae quàm corporis. nam ad hoc totum ita no-
tabiliter haec res est adiutura, vt ego non possim
assequi, quomodo possit in hac vita quietem, &
pacem, & verum cordis solatium habere, qui nõ
est in diuina hac prouidentia benè fundatus; nec
scio, quare ratione possit quis dolori nimio, aut tur-
bationi, aut desolationi, quae diu duret, dare lo-
cum, propter rem vllam creatam, nisi propter
culpam, si fide viua ad secreta prouidentiae di-
uinae profundè penetret, si ut appa-
bit in ijs quae de ea subij-
cimus.